

JAN SCHUMANN
LWÓW
PLAC BERNARDYŃSKI
№ 14

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI o wyrobach żelaznych

Nr. 5. Listopad 1890

Od wydawnictwa.

Niniejszym pisemkiem mam na celu zawiadamiać Szanowną P. T. Publiczność o wszelkich nowych całkiem lub ulepszonych wyrobach żelaznych — z opisem najobszerniejszym, sposobem użycia i podaniem ceny, przedstawiając oraz zastosowanie tychże z uwzględnieniem krajowych stosunków. Spodziewać się należy, że pisemko takie pożądanem będzie dla każdego — a że nic **nie kosztuje**, przeto każdy interesowany kartą korespondencyjną zamówić sobie może tak numera wyszłe już z druku jakoteż następne. Dotychczasowe numera 1, 2, 3 i 4 opisują między innemi następujące artykuły: Wagi i miary metryczne, wyżymadła, łańcuchy dla gospodarstwa, łóżka żelazne, umywalnie żelazne, żelazka do prasowania, maszynki do robienia lodów, kuchnie blaszanne, kasy ogniotrwałe, maszyny do szycia, sikawki ogniowe, narzędzia dla kowali, hufnale, ocyle do podków, piece tanie t. z. oszczędności, klozety pokojowe do torfu, aparaty wychodkowe, schody kręcone kute, drzwiczki do pieców, skrobacze do mięsa, szczypce do cukru, korkociągi nowe, naczynia lane, garnki parowe do gotowania, zameczki i kłódki wertheimowskie i t. p.

Zapraszając do tej **bezpłatnej** prenumeraty dla ustalenia nakładu pisemka.

kreślę się z uszanowaniem
Jan Schumann.

Ogrzewanie pomieszkań piecami żelaznemi.

Twierdzenie, że ogrzewanie pomieszkań **piecami żelaznemi** jest mniej kosztowne, jak przy użyciu **pieców murowanych,** jest całkiem słuszne; a rozpowszechnienie takowych za granicą dają pewną rękojmię o ich użyteczności.

Przy użyciu jednak **pieca żelaznego** niezbędne są warunki a to: 1) **konstrukcya** pieca odpowiednia, 2) **materyał** doborowy, 3) **obejście się** stosowne przy paleniu, ze świadomością instrukcyi danej.

Chcąc podać złe i dobre zalety pieca żelaznego, nie mogę pominąć wzmianki o piecu murowanym, do którego włożywszy z kilkanaście czy kilkakroć więcej polan drzewa, gdy się zasuwę od komina po wypaleniu zaraz zamknie, otrzymujemy ciepło miłe, trwające kilka lub kilkanaście godzin, co jest właśnie pożądanem dla utrzymania **stałej** temperatury w pomieszkaniu.

Przeciwnie w piecach żelaznych oszczędność jest łatwą do pojęcia, boć grube ściany pieców murowanych rozgrzewają się **powoli**, a podczas palenia z powodu silnego przeciągu wiele ciepła **z dymem uchodzi**; gdy przy pierwszych cienkie ściany żelaza jako dobry przewodnik ciepła, łatwo i szybko oddają takowe na zewnątrz, byle tylko spalany materyał nie rozgrzewał ściany do czerwoności, czego dla uniknięcia niepotrzebnego odoru w pomieszkaniu, unikać należy. Przy tej oszczędności jednak, pogodzić się trzeba z niedogodnością, ale tylko przy **piecu żelaznym zwyczajnej konstrukcyi,** a to że chcąc temperaturę ciepła jednakową w pomieszkaniu utrzymać, zmuszonym się jest, że tak powiem **piec mieć zawsze na myśli,** dokładać doń węgli lub drzewa, aby temperatura w pokoju przez zaniedbanie nie spadała.

Niedogodności tej położył kres jeden z pierwszych prof. Meidinger; konstrukcyą bowiem własnego pomysłu uzyskał **samoistne powolne** spalanie się materyału w piecach żelaznych, tak że nawet i przez całą noc piece te samodzielnie bez dozoru funkcyonować mogą.

Piece jego stosownie do wielkości pokoju, mniejsze lub większe spalają mniejszą lub większą ilość węgli **warstwami z góry na dół, a grubość palącej się warstwy** węgli, ogrzewa bez przerwy jednakowo, przez godzin kilkanaście, zależnie od **regulatora** dla przypływu powietrza. Nadmierne rozegrzanie przy tym systemie może tylko powstać wskutek **nieostrożnego** obejścia się lub też przy niewłaściwie dobranym (za małym) piecu i chęci sprowadzenia wyższej temperatury w pomieszkaniu **forsownem** paleniem, co stanowczo sprzeciwia się instrukcyi. Piece te z regulatorem wymagają koniecznie obsługi należytej, wprawdzie w pierwszej chwili z trudnością może to przychodzi, lecz gdy się zważy, że każdy nowy wynalazek wymaga dokładnego obezna-

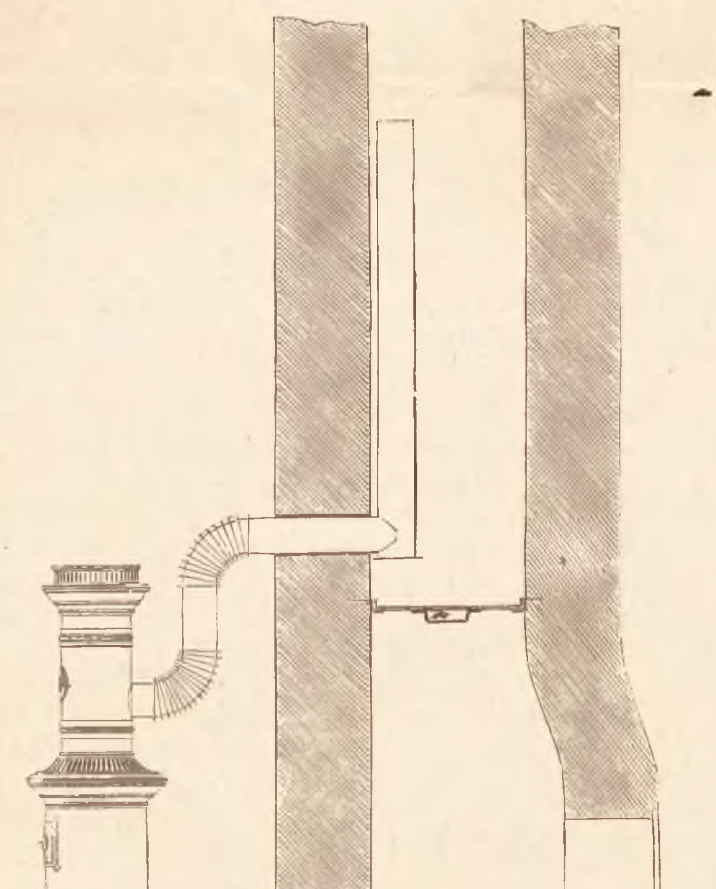
nia się dla własnej korzyści, powinniśmy wytężyć całą uwagę, a strata czasu jaką w pierwszej chwili ponosimy wynagrodzoną zostanie korzyścią materyalną i odpowiednem ciepłem w pomieszkaniu. Kto nie ma zamiaru i chęci poświęcić trochę uwagi, a spuszcza się tylko na służbę po największej części nie dbającą i niechętną do wdrażania się w obsłudze przy jakimkolwiek nowym wynalazku, nie radzę wcale nabywać pieca z regulatorem; w takim razie stosowniej użyć pieca murowanego lub też zwykłej konstrukcyi żelaznego. (Cenniki na piece zwykłe żelazne przesyłam na żądanie franco.)

Wracam jeszcze do pieców z regulatorem. Chcąc mieć prawdziwą korzyść, koniecznem jest przy wyborze pieca zwrócić uwagę czy jest on stosowny do pomieszkania lub nie. Mylnie pojętem by było, iż przy zastosowaniu pieca mniejszego, jak tego pomieszkanie wymaga, paląc silniej w takowym otrzyma się taką ciepłotę, jaką może dać piec większy. **Wybór zatem wielkości pieca,** zależnym jest zawsze od **wielkości pokoju,** a względnie jego **pojemności,** obliczając takową na metry sześcienne.

Pokój np. 5 mtr. szeroki, 10 m. długi i 4 m. wysoki ma 200 mtr. sześciennych.

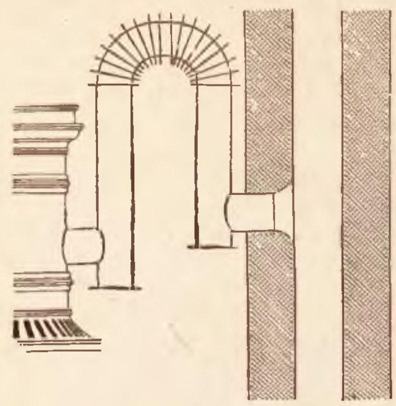
Przy każdej wielkości pieca podaje fakryka dla jakiej objętości pokoju takowy służyć ma t. j. takowy ogrzewać może. Takie oznaczenie ze strony fabryki nie należy **bez uwagi** pomijać; a ze względu że u nas **zimy** są ostrzejsze, a **mury** dość cienkie lub źle zalewane, więc przewiewne, **okna** słabo zaopatrzone, **ganki** otwarte, **przedpokoje** bez piecyków, — odpowiedniej by było używać pieców o jeden stopień większy. Przy wyborze pieca uważać winno się nawet jakie jest położenie pokoju, — ile okien, ile drzwi, czy z dołu i z góry są pomieszkania opalane, a w ten sposób dopiero wybór może być stosowny i piec ku wszelkiemu zadowoleniu, nabyty. Ważnem jest także połączenie

Fig. I.

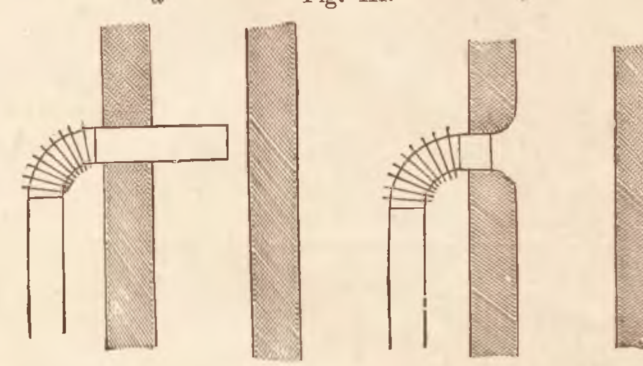
pieca z kominem. Odpływ dymu powinien mieć chyżość **średnią;** jak nieodpowiedny jest przeciąg za mały, tak samo nadmierny utrudnia funkcyę jego. Do objaśnienia bliższego niech posłużą następujące rysunki. Fig. I. przedstawia wypadek, gdzie mamy komin szeroki o złym przeciągu lub do którego więcej pieców jest przystawionych. W takim razie wstawić należy rurę prostopadłą w kominie na $1^1/_2$ do 2 metrów długą.

Fig. II.

W drugim przypadku jak wskazuje figura II. a to gdy przeciąg jest za silny, daje się przy kominach cylindrowych kolano podwójne, które nie dopuszcza raptownego uchodzenia gorąca w komin i tamuje przeciąg.

a Fig. III. *b*

Trzecim wypadkiem jak fig. III. a) i b) przedstawia jest wprawienie rury w murze, a to pod a) błędne, pod b) właściwe wstawienie, ułatwia bowiem kierunek dymu, który nie obijając się o przeciwną stronę w kominie, nie kłębuje się, tylko wolno w górę uchodzi, a przytem gdy rura nie wystaje, nie jest zarazem przeszkodą dla kominiarza przy czyszczeniu.

Instrukcya dla używających piece żelazne z regulatorem.

1. Węgle przysposobić w wielkości kurzego jaja, a chociaż i drobniejsze dobrze się spalają, byle nie z pyłem zmięszane.

Węgle z pyłem zmięszane należy przesiać przed użyciem.

2. Piec oczyszczać z popiołu, a ruszt wsunąć jak należy.

3. Węgla nałożyć do $^3/_4$ wysokości cylindra.

4. Dolne drzwiczki od popielnika otworzyć zupełnie, rozniecić silny ogień z drzewa a do podpału nie używać papieru tylko smolnych szczypek.

5. Gdy płomień podpałkę smolną całkowicie ogarnie wrzucić nań 6 do 10 kawałków węgla.

6. W chwili gdy węgiel jarzyć się zaczyna, zamknąć drzwiczki od popielnika — a rozetę regulacyjną w tychże umieszczoną otwierać wedle potrzeby przez skręcanie na lewo. Mniejsze lub większe odkręcenie lub zakręcenie rozety, reguluje najdokładniej siłę ognia. (Po kilkodniowem użyciu pieca można ustalić zupełnie regulator, stosownie do miejscowych potrzeb).

Uwaga. Węgla dosypywać nie można.

W ślad prof. Meidingera, który tak świetnie połączył korzyści pieców murowanych z oszczędnością żelaznych zwyczajnych posypały

się setki przybliżonych systemów, wyrabiane w różnych fabrykach. Ze wszystkich fabryk tylko stara firma **R. Geburth** najsumienniej wywiązuje się w wyrobach swoich pod każdym względem.

Firma powyższa oddała mi zastępstwo i skład komisowy swych pieców. Dostarczam przeto po cenach **oryginalnych fabrycznych** wprost z Wiednia lub z doliczeniem tylko kosztów opakowania i przewozu ze składu mego we Lwowie.

Kierując się myślą, że w pierwszym rzędzie stawić należy użyteczność, a na drugim piękno, nie sprowadziłem na skład piece emaljowane, lecz pojedyńcze. Dostarczam jednak na żądanie emaljowane wprost z Wiednia, a rysunki i ceny przesyłam na żądanie.

Najnowsze piece kominkowe.

(Z płaszczém do połowy wysokości).

Regulir Unter-Füllofen mit halben Mantel.

Takowe mają troje drzwiczek a mianowicie: **górne** drzwiczki do napełniania węglem, **średnie** bardzo obszerne z długą szyją o położeniu prawie poziomem, (służą **wyjątkowo** do podkładania węgla pod żar, w którym celu na żądanie dostarczam odpowiednią łopatkę) w szczególności zaś służyć mogą przy paleniu drzewem z powodu swej głębokości — a gdy są otwarte dają tym piecom pozór kominka okazującego żar paliwa; w końcu **dolne** drzwiczki zakrywają popielnik i są zaopatrzone w **rozetę regulacyjną.**

Najważniejszą zaletą tych pieców jest osłona czyli płaszcz okalający właściwą część pieca, gdzie się materyał spala. Takowy sięga do połowy wysokości a u góry połączony jest z wyższą częścią pieca kratkami, przez które powietrze ogrzane u dołu, udziela się na pokój.

Nietylko że ten przewiew powietrza powoduje prędsze ogrzanie się pokoju, — to także płaszcz opisany chroni tak przedmioty, jak i osoby znajdujące się w pobliżu pieca, od nadmiernego gorąca.

Kształt tych pieców, które są u dołu szersze a u góry węższe, jest dla oka przyjemniejszy, niż równej szerokości pieców cylindrowych.

Ceny „Nowych pieców kominkowych".

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Węgla mieści	Ogrzewa przestrzeń w m. sześć.	Cena loco Lwów	Koszta opakowania
						złr.	złr.
125	143 %m	27 %m	65 Ko	3½ Ko	**120**	**34**·—	2·—
126	163 „	32 „	80 „	5½ „	**180**	**48**·—	2·50
127	191 „	38 „	110 „	10 „	**300**	**63**·—	3·—
128	220 „	45 „	180 „	15 „	**500**	**86**·—	4·—

Uwaga. Ceny podane są na piece z blachą fałdowaną (canelirt). Piece z blachą gładką tylko na zamówienie dostarczam wprost z Wiednia, ceny są o 1 złr. do 2 złr. niższe. Tak samo na zamówienie dostarczyć mogę z gzymsami niklowanemi, których cena jest o 11 do 22 złr. wyższą.

Piece z osłoną do połowy wysokośsi.

(z dwoma drzwiczkami).

(Regulir-Füllofen mit halben Mantel.

Wewnętrzna konstrukcya tych jest taka sama jak u poprzednio opisanych z lanego żelaza; od strony ognia i w tych znajduje się **glinka ogniotrwała** wypełniająca zagłębienia karbowanej płaszczyzny wewnętrznej. Glinka, która znajduje się w zagłębieniach ochrania najzupełniej piece te od przepalenia i stosowniej jest takową do poprawy używać niż cegiełki które tylko podług Nru pieca zamawiać można.

Zimne powietrze podchodzące pod piec przechodzi pomiędzy cylindrem, w którym się pali a płaszczem, a uchodzi na pokój przez kratki uwidocznione w połowie wysokości pieca.

Piece te nadają się tylko do opalania węglem, koksem lub torfem; do drzewa nie są stosowne, gdyż takowe musiałoby być prawie w kostki rznięte.

Zaletą u tych pieców jest jak u poprzednich opisana osłona czyli płaszcz.

Ceny „Pieców z osłoną do połowej wysokości"

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Węgla mieści	Ogrzewa metrów sześcien.	Cena loco Lwów	Koszt opakowania
						złr.	złr.
25	160 %m	32 %m	78 Ko	5½ Ko	**160**	**39**·—	2·—
26	190 %m	38 %m	106 Ko	9 Ko	**250**	**53**·—	2·50
27	215 %m	45 %m	170 Ko	16 Ko	**400**	**72**·—	3·—
28	250 %m	52 %m	200 Ko	24 Ko	**600**	**92**·—	4·—

Uwaga. Ceny podane są na piece z blachą fałdowaną (canelirt). Piece z gładką blachą są tańsze o 2 do 4 złr., ale tylko na osobne zamówienia mogą być dostarczane. Tak samo dostarczyć mogę na zamówienie piece powyższe z niklowanymi gzymsami po cenach o 11 do 18 złr. wyższych.

Na święta! Młynki do tarcia migdałów z białej blachy i pokrywką jak rysunek Nr. 3195 po 1 złr. 10 ct. Podobne mniejsze z otwartym lejkiem Nr. 3194 w cenie 90 ct.

Zapasowe tarka do tychże po 15 ct.

Piece do regulowania bez płaszcza

(Regulir-Füllofen ohne Mantel).

W wypadkach, gdy nie bardzo na tem zależy jaką jest temperatura w pobliżu pieca, to jest przy silnem rozgrzaniu tegoż, gdy wreszcie nieobojętny jest koszt pieca do regulowania, albo jeżeli się zamierza ochronić w pobliżu stojące meble przez parawanik żelazny lub inną osłoną — polecam niniejsze piece, które pod każdym względem w regulowaniu nie ustępują poprzednio opisanym i są także z blachy karbowanej *(canelirt)* na składzie.

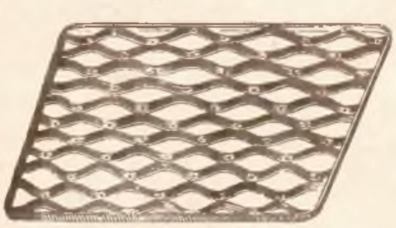
Zauważyć muszę, że dla niższej ceny fabryka zaopatruje te piece w wewnątrz w cylindry z cegły ogniotrwałej, a nie jak poprzednie z żelaza lanego. Cylindry te są jednak z bardzo trwałej najlepszej szamotowej gliny zrobione, a przy corocznem wysmarowaniu możliwie powstałych rysów mogą co najmniej 10 lat bez zmiany służyć. W razie koniecznej zmiany dostarczam same cylindry z gliny ogniotrwałej po niskich cenach przy podaniu numeru pieca.

Ceny „Pieców słupowych do regulowania".

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Wegla mieści	Ogrzewa metrów sześcien.	Cena loco Lwów złr.	Koszt opakowania złr.
9	142 c/m	24 c/m	38 Ko	5 1/2 Ko	**120**	**22·50**	1·20
10	164 c/m	26 c/m	50 Ko	9 Ko	**190**	**27·50**	1·50
11	180 c/m	30 1/2 c/m	74 Ko	16 Ko	**320**	**38·—**	2·—
12	200 c/m	35 c/m	97 Ko	24 Ko	**570**	**55·—**	2·50

Również i te piece dostarczyć mogę z niklowanymi gzymsami po cenach o 8 do 13 złr. wyższych. Na składzie są tylko z blachą fałdowaną *(canelirt)*, podczas gdy z blachą gładką o 1 do 3 złr. tańsze tylko z Wiednia na zamówienie dostarczone być mogą.

Nowe tanie rogóżki żelazne.

Urządzeniem nowoczesnym maszynowym zawdzięczyć należy obniżenie cen tych wyrobów, które do fabrykacyi maszynowej się nadają. Jednym z takich artykułów jest jak wskazuje rycina, rogóżka sporządzona z taśmowego walcowanego żelaza, nie o wiele droższa od słomianki a niezrównanej trwałości. Rogóżka taka położona na progu lub przed drzwiami, mimowoli nasuwa potrzebę obtarcia obuwia. Na żądanie dodaję dwa skuble kute, któremi przymocowana nie może być skradzioną a pomimo tego podnieść się daje w celu wygarnięcia błota lub śniegu z pod takowej.

Nr.	2922	2923	2924	2925	2926	2927
Wielkość	27×50	30×60	30×70	30×80	35×90	40×100 c/m
Cena	1·—	1·15	1·30	1·50	1·85	2·25

Piecyki do regulowania

(z trzema drzwiczkami)

(Kleine Regulir Unterfüllöfen).

Są to zgrabne piecyki o trzech drzwiczkach jak u „**Pieców najnowszych kominkowych**" jednak bez płaszcza, z pokrywą ozdobną, po zdjęciu której można na powstały otwór w celu zagotowania wody, postawić stosowne naczynie; dla postawienia mniejszych naczyń dostarczam na żądanie do każdego z piecyków tych, garnitur krążków jak przy kuchennych płytach za dopłatą 80 ct.

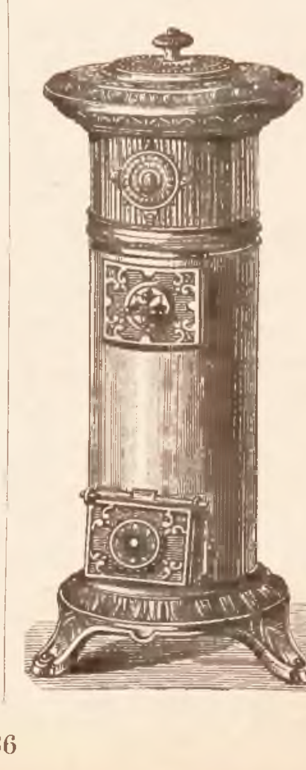
Piece te są w dwóch wielkościach:

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Wegla mieści	Ogrzewa metrów sześcien.	Cena loco Lwów zł.	Koszt opakowania złr.
160	106 c/m	22 c/m	40 Ko	5 Ko	**80**	**21·—**	—·70
161	124 „	24 „	52 „	6 1/2 „	**120**	**26·50**	1·—

Piecyki do regulowania

(z dwoma drzwiczkami)

(Kleine Regulirofen).

Podobne do poprzednich, lecz bez drzwiczek środkowych, przeto przeważnie tylko do węgla użyteczne. Są to najtańsze piece jakie fabryka R. Geburtha wyrabia, a cena stosunkowo do doskonałego wykończenia jest bardzo niska.

Na składzie utrzymuję w trzech wielkościach i to bez krążków tylko z pokrywą ozdobną jak rysunek wskazuje. (Krążki za dopłatą 80 ct. dostarczam na zamówienie).

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Węgla mieści	Ogrzewa metrów sześcien.	Cena loco Lwów	Koszt opakowania
						złr.	złr.
60	83 cm	22 cm	26 Ko	3 Ko	**50**	**11·50**	—·50
62	96 „	24 „	38 „	4 1/2 „	**70**	**17·50**	—·70
63	124 „	24 „	42 „	6 1/2 „	**80**	**20·50**	—·90

Ogrzewanie dwóch pokoi jednym piecem.

Piece murowane stawia się w pośrodku ściany przedziałowe̢ obmurowując je, albo zostawiając między piecem a ścianą miejsce wolne. W pierwszym wypadku traci się wiele ciepła, w drugim otrzymujemy nie zawsze przyjemną i pożądaną komunikacyę między obydwoma pokojami.

Najwłaściwiej zastosować się dają w takim wypadku piece Geburtha Nr. 130, 131, 132 i 133 które ogrzewać mogą drugi pokój o pojemności 50—100 lub 150 metrów sześciennych, a urządzenie to mianowicie odmienna nasada i dwoje kratek ażurowych dla otworu górnego i dolnego podwyższają cenę tych pieców o złr. 16·—, 23·— i 30·—.

Otwory w murze będą następujących rozmiarów: 33 × 14 cm, 33 × 20 cm i 40 × 40 cm a do tych wymiarów zastosowane są kratki ażurowe

Powietrze ciepłe z pieca wchodzi górną kratką do pokoju sąsiedniego a zimne z tego ostatniego wypychane przez ciepłe uchodzi dolnym otworem ku piecu. Niemając zamiaru udzielenia ciepłego powietrza drugiemu pokojowi, zamyka się zasuwę w tym celu przy piecu umieszczoną.

Ceny pieców kominkowych z wysokim płaszczem:

Nr.	Wysokość	Średnica	Waga	Węgla mieści	Ogrzewa metrów sześcien.	Cena bez przyrz.	Koszt opakowania
						złr.	złr.
130	153 cm	27 cm	60 Ko	5 1/2 Ko	**120**	**38**	2·—
131	172 „	32 „	80 „	9 „	**180**	**55**	2·50
132	194 „	38 „	110 „	16 „	**300**	**70**	3·—
133	220 „	45 „	180 „	24 „	**500**	**90**	4·—

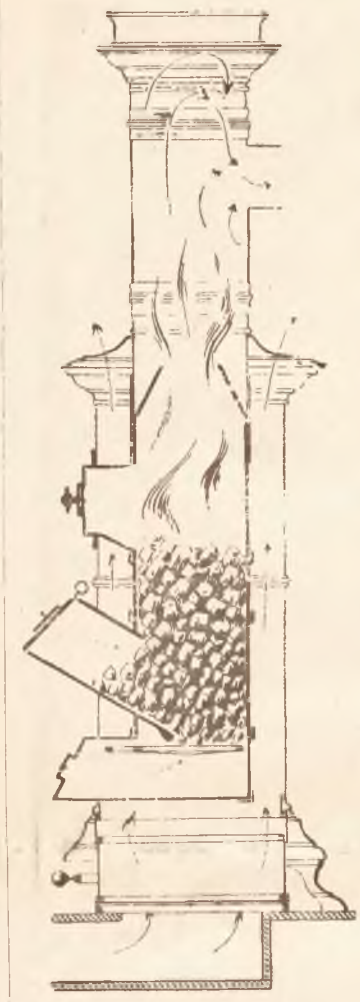
Do cen powyższych które podane są za piece bez przyrządzenia do ogrzania dwóch pokoi, dodać należy koszt tego przyrządu i kratek jak podano powyżej a to stosownie do wielkości drugiego pokoju.

Piece niniejsze tak bez przyrządu jak i z takowym dostarczam tylko na osobne zlecenie wprost z fabryki franco do podanej stacyi kolejowej.

Piece Geburtha z wentylacyą na zewnątrz.

(Reguliröfen mit Ventilationsregister).

Różnią się od wszystkich innych tem tylko, że przy ogrzewaniu pomieszkań otrzymuje się świeże ogrzane powietrze wprost ze dworu. Dostarczam takowe na zamówienia a to Nr. 25 do 28 albo 125—128 lub też 130—133 z przyrządem wentylacyjnym. Ceny podwyższają się o złr. 6·— do 12·—.

Uboczna rycina przedstawia w przekroju piec Nr. 125—128. Podstawa jest tu zabudowana, a osobny kanał, który wychodzi na zewnątrz umożliwia przewiew powietrza świeżego pomiędzy płaszczem a konstrukcyą wewnętrzną pieca. Powietrze to świeże a zimne wychodzi już jako ogrzane, kratkami znajdującemi się w połowie wysokości pieca.

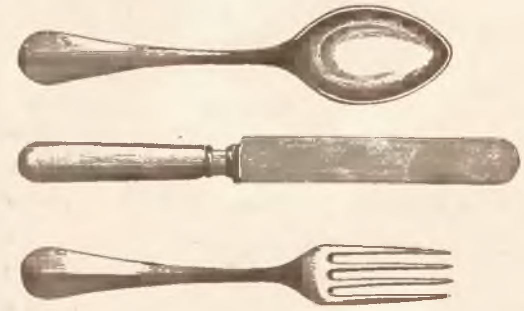
Przewiew może być za pomocą osobnej zasuwy dowolnie regulowany albo też zamknięty. Urządzenie to służy wybornie w lecie do wentylacyi pokoju.

Największą trudność zadaje poprowadzenie kanału pod podłogą. — chcąc więc zastosować podobne piece w pomieszkaniach trzeba mieć wzgląd na takowe podczas budowy kamienicy, aby nie ponosić kosztów późniejszej roboty około rzeczonego kanału pod podłogą.

Jeśli pokoje w których się ma zamiar piece takie postawić mają bezpośrednią styczność z sienią w takim razie koszt jest mały i zastosowanie łatwe.

Korzyści podobnego urządzenia — jeżeli cenimy zdrowe powietrze w pomieszkaniu, są niezawodne.

Polecając piece z wentylacyą na zewnątrz szczególnej uwadze Szanownym P. T. budowniczym, przekonany jestem że propozycya urządzenia podobnego ogrzewania z wdzięcznością przyjętą będzie przez właścicieli kamienic.

Łyżki, noże i widelce z metalu „Bretania", polecić mogę jako trwałe, zawsze białe i łatwe do czyszczenia. Są one jak rysunek okazuje po cenach:

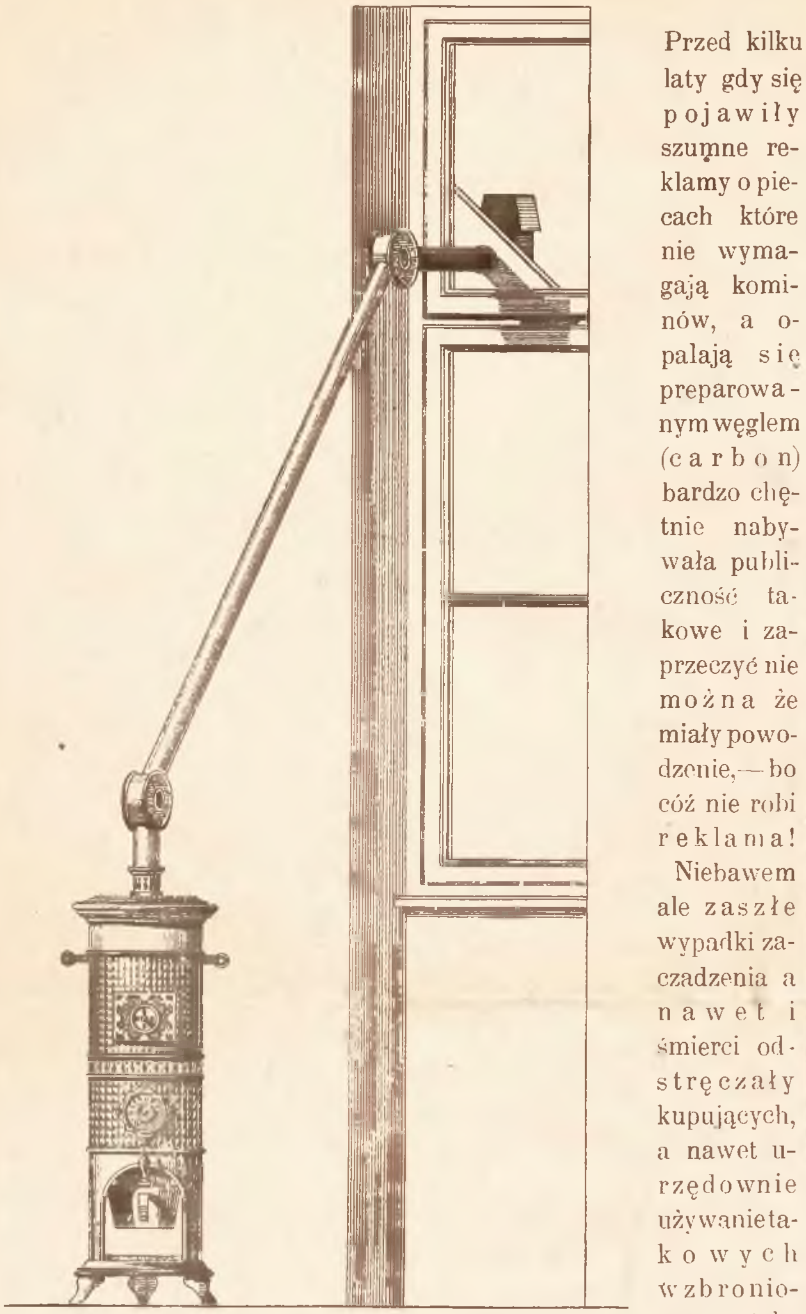
12 par noży z widelcami	Nr. 4274	złr.	6·—
12 łyżek	Nr. 4275	„	2·20
12 łyżeczek	Nr. 4276	„	1·—
1 chochla do zupy	Nr. 4277	„	—·70

Na składzie są także **alpakowe** prima po cenach:

12 łyżek	Nr. 4278	złr.	6.—
12 łyżeczek	Nz. 4299	„	3·—
1 chochla do zupy	Nr. 4280	„	2·—
1 chochelka do śmietanki	Nr. 4502	„	1·—

Uwaga. Metal Bretania czernieje tylko od kwasu, z łatwości jednak czyści się trypłą i nie traci białości, gdyż takową na wskróś posiada

Piecyki „karbonem“ opalane.

Przed kilku laty gdy się pojawiły szumne reklamy o piecach które nie wymagają kominów, a opalają się preparowanym węglem (carbon) bardzo chętnie nabywała publiczność takowe i zaprzeczyć nie można że miały powodzenie,— bo cóż nie robi reklama! Niebawem ale zaszłe wypadki zaczadzenia a nawet i śmierci odstręczały kupujących, a nawet urzędownie używanie takowych wzbronionem zostało.

Po takiej porażce przyszli fabrykanci do przekonania, że licząc za nadto na łatwowierność najlepszy wyrób zdyskredytować można.

Obecnie więc nie twierdzą jak z początku, że tymi piecami można ogrzewać dowolnie prawie każdy kącik pokoju, przenosić go z miejsca na miejsce, stawiać koło siebie jak bawidełko; — dziś już przepisują połączenie takiego pieca ze dworem. Wprawdzie nie jest tu wymagany komin ale byle okno było, albo inny otwór w ścianie wystarcza dostatecznie dla odpływu szkodliwych gazów — które (chociaż materyał do opalania jest specyalnie przyrządzony) zawsze podczas spalenia powstają.

Piecykiem takim ogrzać można ubikacye wprawdzie nie wielkie (kancelaryę, nyże i t. p.) a że żadnym innym piecem w danych wypadkach zastąpić się nie dadzą, przynoszą znaczne korzyści.

Rycina okazuje piecyk taki przy oknie — wązka rurka łączy go ze dworem — na lato łatwo go uprzątnąć.

Cena piecyka bez rury	18 złr.	— ct.
3½ metra rury 6 % średnicy z ruchomem kolankiem	3 „	30 „
blacha do okna trójkątna . . .	— „	55 „
kapturek na zewnątrz do osadzenia na rurze	1 „	65 „
koszt opakowania	— „	80 „
Razem	24 złr.	30 ct.

Uwaga. Węgiel sztuczny (karbon) kosztuje kilo 24ct. W sieniach, klatkach schodowych gdzie jest silny przewiew, mogą być te piece bez odpływu powietrza (bez rur) używane.

Kolanka patentowe do rur dymnych zasługują na rozpowszechnienie, mają bowiem następujące zalety:

1) Wyrabiane z najlepszego materyału są znacznie trwalsze od zwykłych.

2) Powodują lepszy przeciąg dymu z powodu swej zaokrąglonej formy.

3) Łatwe do czyszczenia szczotką kominiarską.

4) Stanowią prawdziwą ozdobę, jako część składowa pieca.

5) Dokładnie robione łatwe do złożenia z dotyczącemi rurami.

6) Ceny są obecnie bardzo niskie.

Średnica	99	105	112	118	125	132	158 m/m
Cena bez drzwiczek, sztuka	26	30	33	36	42	45	60″
Cena z drzwiczkami jak rysunek sztuka	42	45	48	52	57	63	86 ct.

Rury dymne proste do powyższych pasujące w kawałkach po 40 i 80 % długich: o średnicy 99, 105, 112, 118, 125 132 m/m za kilogram po 40 ct.

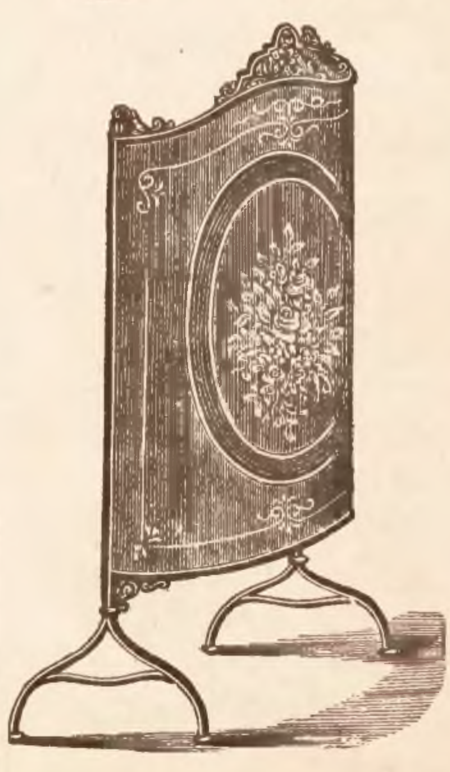
Rozety niklowane do obłożenia otworu w ścianie, gdzie wchodzi rura dymna są po następujących cenach:

Średnica otworu	105	118	122 m/m
Sztuka	30	36	42 ct.

Kapsle niklowane do zatkania otworu w ścianie, jeżeli na lato piec chcemy uprzątnąć z pokoju.

Średnica	105	118	132 m/m
Sztuka	36	40	50 ct.

Na składzie znajdują się w obfitym wyborze:

Parawaniki żelazne lakierowane płaskie i zaokrąglone od złr. 6—12.

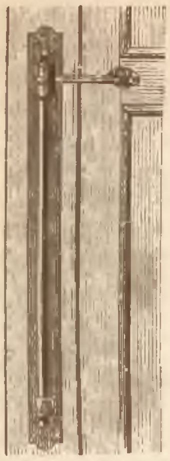
Garnitury do pieców z postumentami brązowanymi i niklowanymi od złr. 3 do 10.

Przystawki do pieców z galeryjką od złr. 3 do 7·50.

Tacki przed piece *mosiężne* i *lane brązowane* od złr. 1.

Kubły na węgle od złr. 1·30 do 6·50

Sprężyna szwajcarska do zamykania drzwi.

Pomijając bliższy opis samego przyrządu, podaję tylko sposób przymocowania tegoż do drzwi. Przedewszystkiem odkręca się guzik u dołu przez podniesienie zastawki, przezco siła sprężyny się zwalnia, następnie przymocowuje się przyrząd ten śrubami do futryny w takiej pozycyi, by ramię przylegało do drzwi.

Do zamkniętych drzwi przytwierdza się rolkę tak, aby ją tylko koniec ramienia dosięgał. Teraz można przez obracanie guzika w prawo nadać sprężynie odpowiednią siłę ciśnienia.

Zasadą przybicia jest, aby przy otwieraniu drzwi wypukłość na ramieniu przez rolkę najpierw przekroczyła, co sprowadza znowu przy zamykaniu, że ta sama wypukłość tem mocniej drzwi w zamek docisnać może, jeżeli dobroć zamku i łatwe poruszanie się drzwi na zawiasach dozwalają.

Do drzwi lewych można sprężynę ramieniem na dół użyć.

Cena sprężyn szwajcarskich z dodaniem potrzebnych śrub:

Nr. 3568	do drzwi	lekkich	złr. 1·15
Nr. 3149	„ „	średnich	złr. 1·65
Nr. 2354	„ „	wchodowych	złr. 2·50
Nr. 2355	„ „	ciężkich	złr. 4·—

Toczydełka domowe, zgrabne i trwałe na deszczułce umieszczone, puszka jest blaszana zielono-lakierowana.

Nr.	4444	4445	4446
Średnica kamienia	14	16	18 ‰
Cena złr.	2·20	3·—	3·70

Puszka do przechowania nadkrojonego chleba, która zapobiega obeschnięciu takowego, czyni go i w następnych dniach jednakowo miękkim.
Średnica Nr. 26 ‰ 3358 złr. 1·60.

Okienko do drzwi.

„Kto tam" pytamy, słysząc pukanie do drzwi, — a pytamy się aby być pewnym komu się ma otworzyć. Jeśli osoba znajoma, otwieramy bezzwłocznie, ale gdy usłyszymy głos obcy, nie bardzo skorzy jesteśmy do otworzenia pomimo, że się ciekawość rodzi, kto nas nawiedza. W tym celu służyć może okrągłe okienko, które z łatwością przez wywiercenie odpowiedniego otworu w drzwiach się osadza. Jest ono mosiężne, zaopatrzone szkłem grubem i zasuwką od środka.

Ze składu polecam w dwóch wielkościach Nr. 1068 — 4 ‰ 80 ct. — Nr. 3524 ‰ 85 ct.

Korek nowy!

Wszystkie dotychczas używane zamknięcia patentowane nie dorównują temu nowemu korkowi. Jest on najbardziej celowi odpowiadający i łatwy do założenia na szyjkę od flaszki. Śruba u góry przyciska szczelnie płytkę korkową, zamykając tem samem z całą dokładnością.

Pięknie wykonany, a że niklowany — nie rdzewieje, kosztuje tylko 30 ct ma Nr. 4503.

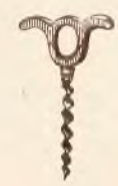
Korkociągi podaję w 4 formach. Ceny wyższe przy takowych są ze względu na staranniejsze wykonanie.

Nr. 3826 — 9 ct.
Nr. 1356 — 27 ct.
Nr. 1355 — 30 ct.
Nr. 3827 — 38 ct.

Nr. 3019 — 40 ct.

Nr. 3018 — 17 ct.
Nr. 3017 — 22 ct.

Nr. 3030 — 30 ct.
Nr. 3031 — 50 ct.

Wentyl do piwa, który przypuszcza powietrze wewnątrz nie wydzielając go na zewnątrz, wskutek czego piwo nie wietrzeje w beczce, polecam po cenie 50 ct.

Gwoździe do mebli z okrągłemi, piramidalnemi i karbowanemi główkami jak poniższe rysunki wskazują, są niklowane, przeto nie rdzewieją.

Ceny podane bardzo niskie.

Nr. 4542 100 stk. 65 ct.

Nr. 4543 100 stk. 80 ct.

Nr. 4544 100 stk. 1 zł.

Żelazka do andrutów jak rycina po lewej stronie Nr, 3415 w cenie złr. 4.

Żelazka do wafli Nr. 3413 mniejsze złr. 2·85.
Nr. 3414 większe złr. 3·40

Kłódki, imitacya Wertheimówek, każda z dwoma kluczami z pewnym zamkiem i rzetelną konstrukcyą Wertheima polecam w ośmiu wielkościach:

Nr.	3904	3905	3906	3907	3908	3909	3910	3911
	—·75	—·90	1·—	1·15	1·30	1·45	1·60	1·80

Nóż do siana jedynie praktyczny do krajania ze stert, także używany do dzielenia oborniku, pracuje się nim lekko i prędko. W dwóch wielkościach:

Nr.	1345	1336
po złr.	3·30	3·70

Najnowszy przyrząd do wyciskania soku z cytryn, wprawdzie nie z żelaza lecz ze szkła, pozwalam sobie polecić jako istotnie praktyczny i tani. Sposób użycia przyrządu objaśnia rycina. Leży on na szklance, ma formę stożkową, którego płaszcz jest kolcami zaopatrzony a te sprawiają, że przez naciśnięcie i kręcenie na pół przekrojonej cytryny, sok do szklanki wycieka.

Nr. zamówienia 4501 — cena 32 ct.

Latarki zwyczajne do świecy, jednak dokładnie wykończone, grubemi szkłami zaopatrzone.

Nr. 4494 wysokie 16 c/m po 44 ct.

Latarki zwyczajne z ochroną, z grubego drutu, oszklone grubemi szybkami w dwóch wielkościach z których większe mogą być także zaopatrzone w kaganek na oliwę Nr. 4500 w cenie 30 ct. Cena samych latarek jest Nr. 4495 wysokie 18 c/m 75 ct. a Nr. 4496 wysokie 21 c/m złr. 1.

Latarki kieszonkowe zgrabne, ładnie lakierowane do oliwy Nr. 3903 z jednem szkłem 80 ct. i Nr. 3902 z trzema szkłami złr. 1.

Oliwę polecam zmieszac z jedną trzecią dobrej nafty, natenczas płomień będzie biały, jasny, oliwa nie będzie gęstnić, knotek czysto się utrzyma.

Latarka domowa lakierowana, oszklona z czterech stron szlufowanemi grubemi szybkami z lejką na świecę i puszką na oliwę; opatrzona rękojeścią drewnianą Nr. 4420 złr. 2·40.

Latarka furmańska, oszklona z trzech stron zaopatrzona z czwartej strony haczykiem w celu założenia takowej za pas lub odpowiednie miejsce u wozu. Ta nadaje się także do jazdy konnej, albowiem puszka na oliwę jest na sprężynie umieszczona, aby z powodu trzęsienia nie zgasł płomień. Jako nader zgrabną polecić mogę dla gospodarstwa wiejskiego. Nr. zamówienia jest 1343, cena 95 ct.

Latarnie naftowe

powszechnie znane pod nazwą „Sturmlaternen“ z rurami dla przeciągu powietrza.

Okrągłe

Nr. 4557 palnik 5″ złr. 1·15

Graniaste

Nr. 4558 palnik 8″ złr. 1·60

Latarnie gospodarskie do nafty z palnikiem motylkowym z cylindrem jak lampy zwyczajne, lecz wielkie, wydają piękne światło są drutami zaopatrzone, i z grubej blachy białej wykonane.

Nr. 4493 w cenie złr. 3.

Latarnie nowe do nafty z patentowanym palnikiem, który powoduje silny płomień, pomimo że knot jest wąski. Okrągła mniejsza jak rycina po lewej stronie Nr. 1338 złr. 1·80. Graniasta bardzo silna wedle ryciny na prawo Nr. 1339 złr. 2·15.

Obydwa rodzaje mają szybki, łatwe do wyjęcia, w celu dokładnego oczyszczania.

Wydawca i odpowiedzialny za redakcyę: **Jan Schumann.** Z drukarni Jana Mittiga i Sp.